2024/2894

18.11.2024

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2024/2894,

18. november 2024,

millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2023/1532, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Iraani sõjalise toetusega Venemaa Ukraina-vastasele agressioonisõjale ning relvastatud rühmitustele ja üksustele Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 20. juulil 2023 vastu otsuse (ÜVJP) 2023/1532 ([1]).

(2) Nõukogu võttis 14. oktoobril 2024 vastu otsuse (ÜVJP) 2024/2698, ([2]) millega muudeti otsust (ÜVJP) 2023/1532 ja lisati loetellu teatavad Iraani lennuettevõtjad.

(3) Euroopa Ülemkogu märkis oma 21. ja 22. märtsi 2024. aasta järeldustes, et kui Iraan, kes on tarninud Venemaa režiimile mehitamata õhusõidukeid, mida kasutatakse Ukraina tsiviilelanikkonna vastu suunatud lakkamatutes rünnakutes, annab Venemaale Ukraina vastu kasutamiseks ballistilisi rakette ja nendega seotud tehnoloogiat, on liit valmis kiiresti ja rahvusvaheliste partneritega koordineerides reageerima, sealhulgas uute ja märkimisväärsete Iraani vastu suunatud piiravate meetmetega. Lisaks märkis Euroopa Ülemkogu, et Venemaa juurdepääsu lahinguväljal olulistele tundlikele kaupadele ja tehnoloogiatele tuleb võimalikult suures ulatuses piirata, sealhulgas võttes sihikule üksused kolmandates riikides, kes võimaldavad sanktsioonidest kõrvalehoidmist. Euroopa Ülemkogu kutsus liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat (edaspidi „kõrge esindaja“) ja komisjoni üles valmistama ette täiendavaid sanktsioone Valgevene, Põhja-Korea ja Iraani vastu.

(4) Liit väljendas 13. septembril 2024 kõrge esindaja poolt liidu nimel tehtud avalduses teravat hukkamõistu seoses Iraanis valmistatud ballistiliste rakettide hiljutise üleandmisega Venemaale, leides, et see kujutab otsest ohtu Euroopa julgeolekule ning on märkimisväärne eskalatsioon Iraanist mehitamata õhusõidukite ja laskemoona tarnimisest, mida Venemaa on kasutanud oma ebaseaduslikus agressioonisõjas Ukraina vastu. Liit reageerib sellele kiiresti ja rahvusvaheliste partneritega koordineerides, sealhulgas uute ja märkimisväärsete Iraani vastu suunatud piiravate meetmetega, sealhulgas Iraani ballistiliste rakettide ja drooniprogrammidega seotud isikute ja üksuste loetellu kandmisega, ning kaalub sellega seoses piiravate meetmete võtmist ka Iraani lennundussektori suhtes.

(5) Venemaa kasutab Iraanis toodetud mehitamata õhusõidukeid selleks, et toetada oma Ukraina-vastast agressioonisõda, mis rikub Ukraina suveräänsust, sõltumatust ja territoriaalset terviklikkust, sealhulgas kasutab ta neid tsiviilelanike ja tsiviiltaristu vastu. Iraani riiklikult toetatav mehitamata õhusõidukite arendamise ja tootmise programm aitab seega kaasa ÜRO põhikirja ja rahvusvahelise õiguse aluspõhimõtete rikkumisele.

(6) Iraani raketiprogrammi, mis põhineb nii riigi- kui ka eraettevõtetel ning mis saab kasu riigisisesest teadussuutlikkusest, juhivad Iraani kaitse- ja relvajõudude logistilise toe ministeerium ning islami revolutsiooniline kaardivägi – mõlema suhtes kohaldab liit piiravaid meetmeid.

(7) Iraanis toodetud mehitamata õhusõidukite ja rakettide ning nendega seotud tehnoloogia ja komponentide üleandmine Venemaale ning valitsusvälistele relvastatud rühmitustele Lähis-Idas ja kaugemal on üks keskne mureküsimus. Iraan on andnud enda toodetud mehitamata õhusõidukeid ja rakette ning nendega seotud tehnoloogiat ja komponente üle Venemaale, kasutades sealhulgas laevu ja sadamaid.

([1]) Nõukogu 20. juuli 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/1532, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Iraani sõjalise toetusega Venemaa Ukraina-vastasele agressioonisõjale ning relvastatud rühmitustele ja üksustele Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas (ELT L 186, 25.7.2023, lk 20).

([2]) Nõukogu 14. oktoobri 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/2698, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2023/1532, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Iraani sõjalise toetusega Venemaa Ukraina-vastasele agressioonisõjale ning relvastatud rühmitustele ja üksustele Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas (ELT L, 2024/2698, 14.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2698/oj).

(8) Võttes arvesse olukorra tõsidust ja vastusena sellele, et Iraan annab sõjalist toetust Venemaa agressioonisõjale Ukraina vastu, eelkõige sellele, et Iraan tarnib Venemaale mehitamata õhusõidukeid ja rakette, mis õõnestab rahu ja julgeolekut ning ohustab otseselt Euroopa julgeolekut, on asjakohane kehtestada täiendavad piiravad meetmed. Kõnealused meetmed vaadatakse regulaarselt läbi ja neid võib peatada või kehtetuks tunnistada või täiendada muude piiravate meetmetega, sõltuvalt kohapealsetest suundumustest.

(9) Sellest lähtuvalt tuleks otsuse (ÜVJP) 2023/1532 I lisas esitatud nende füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetellu, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, lisada üks isik ja neli üksust.

(10) On asjakohane muuta loetellu kandmise kriteeriume ja näha ette teatavad sihtotstarbelised erandid vara külmutamisest.

(11) Lisaks on asjakohane keelata eksportida, üle anda, tarnida või müüa liidust Iraani komponente, mida kasutatakse mehitamata rakettide arendamiseks ja tootmiseks.

(12) Samuti on asjakohane keelata eksportida, üle anda, tarnida või müüa liidust Iraani muid komponente, mida kasutatakse mehitamata õhusõidukite arendamiseks ja tootmiseks.

(13) Asjakohane on keelata teha otse või kaudselt tehinguid selliste sadamate ja lüüsidega, sealhulgas juurdepääs nende rajatistele või teenuste osutamine, mida omavad, käitavad või kontrollivad käesolevas otsuses esitatud loetellu kantud füüsilised või juriidilised isikud, üksused ja asutused või mida kasutatakse Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmiseks Venemaale tema Ukraina-vastase agressioonisõja toetuseks. Peale selle on asjakohane selgitada laevade sadamasse sisenemise keelu ulatust ja lisada erand.

(14) Sellega seoses tuleks otsuse (ÜVJP) 2023/1532 II lisas esitatud sadamate ja lüüside loetellu lisada kaks sadamat.

(15) Teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid.

(16) Otsust (ÜVJP) 2023/1532 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust (ÜVJP) 2023/1532 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Keelatud on otse või kaudselt müüa, tarnida, üle anda ja eksportida kaupu ja tehnoloogiat, mis võivad aidata kaasa Iraani võimele toota mehitamata õhusõidukeid või rakette, füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Iraanis või kasutamiseks Iraanis, olenemata sellest, kas need pärinevad liidust või mitte.

Keelatud on liidust eksporditavate, esimeses lõigus osutatud kaupade ja tehnoloogia transiit läbi Iraani territooriumi.“

2) Lisatakse järgmine artikkel:

„*Artikkel 1a*

1. Keelatud on teha otse või kaudselt tehinguid sadamate ja lüüsidega, mida:

a) omab, käitab või kontrollib I lisas loetletud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus;

b) omab, käitab või kontrollib selline juriidiline isik, üksus või asutus, kelle omandiõigusest kuulub otse või kaudselt 50 % või rohkem I lisas loetletud üksusele;

c) omab, käitab või kontrollib selline füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne käesoleva lõike punktis a või b osutatud üksuse nimel või suuniste alusel, või

d) kasutatakse Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmiseks Venemaale, et toetada tema Ukraina-vastast agressioonisõda,

nagu on loetletud II lisas.

2. Lõiget 1 ei kohaldata abivajava laeva puhul, mis otsib varjumispaika, hädaabi sadamakülastuse korral meresõiduohutusega seotud põhjustel või inimelude päästmiseks merel või humanitaareesmärkidel, või mida kasutatakse selleks, et kiiresti ära hoida või leevendada sündmust, millel on tõenäoliselt ränk ja märkimisväärne mõju inimeste tervisele ja turvalisusele või keskkonnale, või loodusõnnetustele reageerimiseks.“

3) Artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et nende territooriumile ei saaks siseneda ega seda läbida füüsilised isikud, kes:

a) vastutavad Iraani mehitamata õhusõidukite või raketiprogrammi eest, toetavad seda või on sellega seotud;

b) tarnivad või müüvad Iraani mehitamata õhusõidukeid või rakette või nendega seotud tehnoloogiat või komponente või on muul viisil seotud nende üleandmisega

i) Venemaale tema Ukraina-vastase agressioonisõja toetuseks;

ii) relvastatud rühmitustele ja üksustele, kes ohustavad rahu ja julgeolekut Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas;

iii) füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, kes rikuvad ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2216 (2015), või

c) on seotud punktis a või b osutatud füüsiliste isikutega,

nagu on loetletud I lisas.“

4) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis on selliste füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste omandis, valduses või kontrolli all, kes:

a) vastutavad Iraani mehitamata õhusõidukite või raketiprogrammi eest, toetavad seda või on sellega seotud;

b) tarnivad või müüvad Iraani mehitamata õhusõidukeid või rakette või nendega seotud tehnoloogiat või komponente või on muul viisil seotud nende üleandmisega

i) Venemaale tema Ukraina-vastase agressioonisõja toetuseks;

ii) relvastatud rühmitustele ja üksustele, kes ohustavad rahu ja julgeolekut Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas;

iii) füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, kes rikuvad ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2216 (2015), või

c) on seotud punktis a või b osutatud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutustega,

nagu on loetletud I lisas.“;

b) lisatakse järgmised lõiked:

„9a. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata rahaliste vahendite ja majandusressursside suhtes, mida on vaja:

a) humanitaareesmärkidel, isikute evakueerimiseks või repatrieerimiseks või loodus-, tuuma- või keemiakatastroofi ohvreid toetavate algatuste jaoks;

b) selliste lendude korraldamiseks, mida on vaja osalemiseks kohtumistel, kus püütakse leida võimalusi lõpetada Iraani sõjaline toetus Venemaa Ukraina-vastasele agressioonisõjale ning relvastatud rühmitustele ja üksustele Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas või mille eesmärk on edendada piiravate meetmete poliitilisi eesmärke;

c) hädamaandumiseks, õhkutõusmiseks või ülelennuks või

d) Iraanis asuvate liikmesriikide diplomaatiliste või konsulaaresinduste või rahvusvahelise õiguse kohaselt puutumatute rahvusvaheliste organisatsioonide liikmete ametireisideks.

9b. Füüsilised ja juriidilised isikud, üksused ja asutused teavitavad selle liikmesriigi pädevat asutust, kus nad elavad, asuvad, on asutatud või tegutsevad, lõike 9a kohaselt rahaliste vahendite ja majandusressursside kättesaadavaks tegemisest kahe nädala jooksul pärast kättesaadavaks tegemist. Asjaomane liikmesriik teavitab käesoleva lõike alusel saadud teabest teisi liikmesriike ja komisjoni kahe nädala jooksul pärast teabe saamist.

9c. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigi pädevad asutused tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, anda loa teatavate rahaliste vahendite või majandusressursside kättesaadavaks tegemiseks käesoleva otsuse I lisa kannetes 10, 11 ja 12 loetletud üksustele, kui nad on kindlaks teinud, et neid rahalisi vahendeid või majandusressursse on vaja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 (*) artikli 3 punktis 23 määratletud maapealse teeninduse teenuste osutamiseks.

9d. Erandina lõigetest 1 ja 2 võivad liikmesriigi pädevad asutused tingimustel, mida nad peavad asjakohaseks, anda loa teatavate külmutatud rahaliste vahendite või majandusressursside vabastamiseks või teatavate rahaliste vahendite või majandusressursside kättesaadavaks tegemiseks, kui nad pärast Euroopa Liidu Lennundusohutusametiga konsulteerimist on kindlaks teinud, et neid rahalisi vahendeid või majandusressursse on vaja kriitiliste ja selgelt kindlaksmääratud lennuohutusprobleemide lahendamiseks.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).“;

c) lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni kõigist lõigete 8, 9, 9c ja 9d alusel antud lubadest kahe nädala jooksul pärast sellise loa andmist.“

5) Lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

6) Lisatakse II lisa vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 18. november 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

J. BORRELL FONTELLES

LISA

1) Otsuse (ÜVJP) 2023/1532 lisa muudetakse järgmiselt:

a) lisa pealkiri asendatakse järgmisega:

„I LISA

Artiklites 2 ja 3 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu“;

b) jakku „A. Füüsilised isikud“ lisatakse järgmine kanne:

	Nimed (transliteratsioon ladina tähestikku)	Nimed	Identifitseerimisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
„20.	Mohammad Reza KHIABANI	محمدرضا مدرس خیابانی (kirjapilt pärsia keeles)	Ametikoht(-kohad): IRISLi direktor Kodakondsus: Iraani Sugu: mees Seotud üksused: Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL)	Mohammad Reza Khiabani on ELi loetellu kantud Iraani riikliku mereveoettevõtja Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL) direktor. Juba aastaid on IRISLi laevad olnud seotud sõjalise otstarbega kaupade veoga. ELi loetellu kantud islami revolutsioonilise kaardiväe merevägi Iran's Islamic Revolutionary Guard Corps Navy (IRGCN) muudab kontsernile IRISL Group kuuluvaid konteinerilaevu droonikandjateks. IRGCN on islami revolutsioonilise kaardiväe (IRGC) osa ning hõlmab mehitamata õhusõidukite divisjoni ja raketidivisjoni. Seega on IRGCN seotud Iraani mehitamata õhusõidukite ja raketiprogrammidega ning Iraani rakettide üleandmisega relvastatud rühmitustele ja üksustele, kes ohustavad rahu ja julgeolekut Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas. Seega on Mohammad Reza Khiabani IRISLi direktorina seotud IRGCNiga.“	18.11.2024

c) jakku „B. Juriidilised isikud, üksused ja asutused“ lisatakse järgmised kanded:

	Nimed (transliteratsioon ladina tähestikku)	Nimed	Identifitseerimisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
„17.	MG Flot LLC		Aadress: Apartment 1, ul Lenina, Akhty, 18D, 368730, Russia Üksuse liik: laevandusettevõtja Registreerimisnumber: IMO: 6016988	MG Flot LLC on Venemaa laevandusettevõtja, kelle laevad on seotud Iraani sõjalise otstarbega kaupade, sealhulgas mehitamata õhusõidukite komponentide vedamisega Venemaale. MG Flot LLC laevad, sealhulgas kaubalaev Rasul Gamzatov (IMO: 8861058; MMSI: 273157300) on vedanud Iraanis valmistatud relvi ja laskemoona, sealhulgas mehitamata õhusõidukite komponente, üle Kaspia mere, et varustada Ukrainas võitlevaid Venemaa vägesid. Seega on MG Flot LLC seotud Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmisega Venemaale, et toetada Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu.	18.11.2024
18.	VTS Broker LLC		Aadress: Office 19, ul Dzerzhinskogo, 72B, Astrakhan, 414015, Russia Üksuse liik: laevandusettevõtja Registreerimisnumber: IMO: 5122966	VTS Broker LLC on Venemaa laevandusettevõtja, kelle laevad on seotud Iraani sõjalise otstarbega kaupade, sealhulgas mehitamata õhusõidukite komponentide vedamisega Venemaale. VTS Broker LLC laevad, sealhulgas kaubalaev Musa Jalil (IMO: 8846814; MMSI: 273353660) on vedanud Iraanis valmistatud relvi ja laskemoona, sealhulgas mehitamata õhusõidukite komponente, üle Kaspia mere, et varustada Ukrainas võitlevaid Venemaa vägesid. Seega on VTS Broker LLC seotud Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmisega Venemaale, et toetada Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu.	18.11.2024

	Nimed (transliteratsioon ladina tähestikku)	Nimed	Identifitseerimisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
19.	Arapax LLC		Aadress: Apartment 6, ul Savushkina, 2, Astrakhan, 414056, Russia Üksuse liik: laevandusettevõtja Registreerimisnumber: IMO: 6189893	Arapax LLC on Venemaa laevandusettevõtja, kelle laevad on seotud Iraani sõjalise otstarbega kaupade, sealhulgas mehitamata õhusõidukite komponentide vedamisega Venemaale. Arapax LLC laevad, sealhulgas kaubalaev Begey (IMO: 8943210; MMSI: 273421560) on vedanud Iraanis valmistatud relvi ja laskemoona, sealhulgas mehitamata õhusõidukite komponente, üle Kaspia mere, et varustada Ukrainas võitlevaid Venemaa vägesid. Seega on Arapax LLC seotud Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmisega Venemaale, et toetada Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu.	18.11.2024
20.	Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL)	گروه کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران (kirjapilt pärsia keeles)	Registreerimiskoht: Iraan Seotud isikud: Mohammad Reza Khiabani (direktor) Seotud üksused: Islamic Revolutionary Guard Corps Navy (IRGCN)	Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL) on Iraani riiklik mereveoettevõtja. Juba aastaid on IRISLi laevad olnud seotud sõjalise otstarbega kaupade veoga. ELi loetellu kantud islami revolutsioonilise kaardiväe merevägi Iran's Islamic Revolutionary Guard Corps Navy (IRGCN) muudab IRISLile kuuluvaid konteinerilaevu droonikandjateks. IRGCN on islami revolutsioonilise kaardiväe (IRGC) osa ning hõlmab mehitamata õhusõidukite divisjoni ja raketidivisjoni. IRGCN on seotud Iraani mehitamata õhusõidukite ja raketiprogrammidega ning Iraani rakettide üleandmisega relvastatud rühmitustele ja üksustele, mis ohustavad rahu ja julgeolekut Lähis-Idas ja Punase mere piirkonnas. Seega on IRISL seotud ELi loetellu kantud IRGCNiga.	18.11.2024“

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2894/oj

2) Lisatakse järgmine lisa:

„II LISA

Artiklis 1a osutatud sadamate ja lüüside loetelu

	Nimi	Loetellu lisamise põhjus	Kohaldamise alguskuupäev
1.	Amirabadi sadam, Iraan	Artikli 1a lõike 1 punkt d: kasutatakse Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmiseks Venemaale, et toetada tema Ukraina-vastast agressioonisõda	18.11.2024
2.	Anzali sadam, Iraan	Artikli 1a lõike 1 punkt d: kasutatakse Iraani mehitamata õhusõidukite või rakettide või nendega seotud tehnoloogia või komponentide üleandmiseks Venemaale, et toetada tema Ukraina-vastast agressioonisõda	18.11.2024“